

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій

Кафедра економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Основи економіки та діагностики економіки»

на 2020-2021 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Міжнародна економіка
Спеціальність	051 Економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Ступінь вищої освіти	Бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Кононенко Жанна Андріївна
кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри

Контактний телефон	066-151-95-78
Електронна адреса	konon_ukr@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.ek.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	формування у майбутніх фахівців системних знань та розуміння концептуальних основ економіки та здійснення діагностики економіки
Тривалість	4 кредити ЄКТС/120 годин (лекції 4 год., практичні заняття 8 год., самостійна робота 108 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: екзамен (ПМК)
Базові знання	Наявність знань з основ економіки та володіння альтернативним мисленням.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки (ПР03) Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави (ПР09). Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують 	<ul style="list-style-type: none"> Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК3). Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК8). Здатність приймати обгрунтовані рішення (ЗК11). Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати (СК4). Здатність застосовувати економіко-математичні методи

<p>результативність їх діяльності (ПР10).</p> <ul style="list-style-type: none"> Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати (ПР12). Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів (ПР21). 	<p>та моделі для вирішення економічних задач (СК6).</p> <ul style="list-style-type: none"> Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію (СК11).
--	--

Тематичний план навчальної дисципліни

<i>Назва теми</i>	<i>Види робіт</i>	<i>Завдання самостійної роботи у розрізі тем</i>
Модуль 1. Теоретичні основи розвитку економіки		
Тема 1. Економіка як об'єкт дослідження. Етапи виникнення, становлення та розвитку економіки	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: Можливості сучасного вітчизняного підприємства щодо реального використання результатів аналізу галузі для розробки стратегії. Переваги і недоліки стратегічного позиціонування учасників галузі. Прийнятність концепції життєвого циклу галузі у прогнозуванні її розвитку
Тема 2. Методи дослідження економічних процесів та явищ. Економічна система: сутність, види та складові елементи. Типи економічних систем	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: Визначення профілю галузі та її загальна характеристика. Оцінка рушійних сил розвитку галузі. Діагностування основних сил конкуренції
Тема 3. Потреби та їх класифікація. Поняття «інститути» та їх функції в економічному житті	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: Оцінка конкурентних позицій підприємств-суперників. Аналіз найближчих конкурентів. Визначення провідних (ключових) чинників успіху в галузі, їх оцінка
Тема 4. Сутність та форми власності. Сутність, функції та види ринку. Інфраструктура ринку	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: Оцінка перспектив розвитку галузі. Послідовність і зміст основних етапів діагностування.
Модуль 2. Механізм ринкового функціонування		
Тема 5. Механізм ринкового функціонування. Сутність та функції конкуренції. Види конкуренції	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: Чинники, що визначають ступінь інтенсивності суперництва між функціонуючими в галузі підприємствами. Правила побудови карти стратегічних груп та їх аналіз.
Тема 6. Монополізм та антимонопольна політика	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: Аналіз взаємозв'язку послідовності стадій життєвого циклу галузі і зміни ринкових ситуацій. Сутність і функції ціни на продукцію. Види і розподіл прибутку підприємства
Тема 7. Предмет та завдання діагностики економіки. Діагностика конкурентного середовища суб'єктів господарювання. Оцінювання стратегічного протистояння підприємств-конкурентів	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: Структура управління підприємством. Основні причини кризового стану галузі і в чому вони полягають?
Тема 8. Діагностика конкурентоспроможності суб'єктів господарювання. Діагностика конкурентоспроможності продукції. Діагностика майна і ринкова ціна суб'єктів господарювання	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: Характеристика вхідних та вихідних бар'єрів у взаємозв'язку з прибутковістю. П'ять сил конкуренції, що діють у будь-якій галузі

Інформаційні джерела

1. Биба В.В., Лоза Т.В. Діагностика та прогнозування фінансово-економічного стану підприємства. *Економіка та держава*. 2015. № 5. С. 110–113.
2. Бобко Н.А., Коваль Ю.А. Сутність економічної діагностики діяльності підприємства. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2013. Вип. № 5(2). С. 83–89.
3. Бойко В.В. Сучасні тенденції розвитку економічної діагностики стану підприємств. *Економіка та управління на транспорті*. 2017. Вип. 4. С. 18–24.
4. Воронкова А. Е. Діагностика стану підприємства: теорія і практика: Монографія / Харківський національний економічний ун-т. 2-е вид., переробл. і доп. Харків: ІНЖЕК, 2008. 520 с.
5. Герасимчук В.Г. Діагностика системи управління підприємством. Київ: ІСДО, 1998 120 с.
6. Діагностика фінансово-господарської діяльності промислового підприємства : монографія. Донецьк : Інститут економіки промисловості НАН України ; Луцьк : ЛНТУ, 2012. 200 с.
7. Євдокимова Н.М. Економічна діагностика. Київ: КНЕУ, 2006. 110 с.
8. Забаштанський М.М., Забаштанська Т.В., Роговий А.В. Роль економічної діагностики у забезпеченні ефективності концесійної діяльності. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2015. № 3(3). С. 259–264.
9. Коваленко В.В. Теоретичні підходи у визначенні сутності діагностики підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія «Економічні науки»*. 2016. № 2(1). С. 17–20.
10. Коваленко О.В., Біла Д.М. Обґрунтування використання економічної діагностики для прийняття управлінського рішення. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2014. Вип. 6. С. 5–11.
11. Ковальчук Т.М., Вергун А.І. Діагностичний аналіз фінансового стану: теорія та методологія. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія «Економічні науки»*. 2015. № 5(1). С. 129–134.
12. Косянчук Т. Ф. Економічна діагностика: навч. посіб. для студ. ВНЗ. Львів : Новий Світ-2000, 2007. 449с.
13. Кривов'язюк І.В., Кость Я.О. Теоретичні засади фінансової діагностики підприємства. *Економічні науки: збірник наукових праць Луцького державного технічного університету. Серія «Економічна теорія та економічна історія»*. 2007. Вип. 4(15). С. 232–247.
14. Литвин З.Б. Необхідність діагностики в умовах антикризового управління діяльністю підприємства. *Економічний аналіз : зб. наук. праць*. 2015. Т. 21. № 2. С. 152–156.
15. Нижник І.В. Управління конкурентоспроможністю промислових підприємств: методи та механізми підвищення: [монографія]. Хмельницький : ХНУ, 2012. 218 с.
16. Пріб К.А., Патики Н.І. Діагностика в системі управління : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 432 с.
17. Сагалакова Н.О. Еволюція сутності поняття «діагностика» в економіці. *Економіка: проблеми теорії та практики : зб. наук.праць*. Дніпропетровськ : ДНУ, 2010. Вип. 265. Т. 1. С. 175–184.
18. Скриньковський Р.М., Павловські Г. Діагностика в системі менеджменту підприємства. *Проблеми економіки*. 2016. № 3. С. 199–205.
19. Уопи К. Ключові фінансові показники. Аналіз та управління розвитком підприємства. Київ: Всеуито: Наукова думка, 2001. 367 с.
20. Черчик Л.М. Діагностика в системі стратегічного менеджменту підприємства. *Науковий вісник Полісся*. 2017. № 2(10). Ч. 2. С. 150–155.
21. Швиданенко Г.О. Бізнес-діагностика підприємства. Київ: КНЕУ, 2008. 344с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publicna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
-------------------	------------------------------------

Модуль 1 (теми 1-4): відвідування занять (5 Балів); обговорення матеріалу занять (5 Бали); виконання навчальних завдань (5 Балів); завдання самостійної роботи (5 Балів); тестування (5 бали); поточна модульна робота (10 балів)	35
Модуль 2 (теми 5-8): відвідування занять (5 Балів); обговорення матеріалу занять (5 Бали); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (5 Балів); тестування (5 Бали); поточна модульна робота (10 Балів)	35
Екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види Навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни